

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 1227 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

2. august 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om overførsel af affald, KOM (2003) 379 final.

P. H. M.

GRUNDNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om overførsel af affald.

KOM (2003)379 final.

Resumé

Kommissionen sendte den 30. juni 2003 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 175 i TEF (tidligere artikel 130 C) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189B). Bestemmelserne i afsnit IV, V har hjemmel i EF-traktatens artikel 133.

Forslagets formål er at gennemføre OECD-rådets beslutning C (2001)107 af 14 Juni 2001 i fællesskabslovgivningen, samt sikre større retlig klarhed i forbindelse med gennemførelse, forvaltning og håndhævelse af transportforordningen fra 1993, samt at videreføre indsatsen hen imod en global harmonisering på området for grænseoverskridende overførsel af affald. Forslaget medfører, at antallet af lister og procedurer reduceres fra 3 til 2. Overførsel af alt affald bestemt til bortskaffelse og overførsel af farligt og mindre farligt affald bestemt til nyttiggørelse bliver nu underlagt et krav om forudgående skriftlig anmeldelse og samtykke. Overførsel af ikke-farligt (grønt) affald bestemt til nyttiggørelse er ikke omfattet af proceduren med forudgående skriftlig anmeldelse, men er kun underlagt et generelt informationskrav. Som noget nyt skal der dog også indgås en kontrakt mellem den person som tilrettelægger overførslen og modtageren, hvad angår nyttiggørelsen af det overførte affald, og dokumentation af denne kontrakt skal ledsage overførslen. Derudover omfatter forslaget en række forslag til forbedringer og præciseringer, herunder vedrørende anmeldelse fremsendt til afsendelsesmyndighed, fuldstændig anmeldelse - krav til "korrekt anmeldelse" - og sikkerhedsstillelse, præcisering af 30-dages fristen, muligheder for indsigelse mod overførsler med henblik på nyttiggørelse og bortskaffelse af affald, administrative regler vedrørende uenighed over klassifikations spørgsmål, tilbagetagningspligt og sidst klageadgang.

1. Status

Kommissionen sendte den 30. juni 2003 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175 i TEF (tidligere artikel 130 C) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189B).

Kommissionen anfører, at bestemmelserne i afsnit IV, V og VI om eksport fra, import til og overførsel i Fællesskabet til og fra tredjelande, både tjener et omfattende og generelt miljøformål samtidig med at de regulerer den internationale handel. Retsgrundlaget for de specifikke bestemmelser i disse 3 afsnit er derfor EF-traktatens artikel 133.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører at forslagets formål er at gennemføre OECD-rådets beslutning C (2001)107 af 14 Juni 2001 i fællesskabslovgivningen, samt sikre større retlig klarhed i forbindelse med gennemførelse, forvaltning og håndhævelse af transportforordningen fra 1993 og forbedre strukturen af artiklerne i transportforordningen. Dernæst at videreføre indsatsen hen imod en global harmonisering på området for grænseoverskridende overførsel af affald.

Gennemførelse af OECD-rådets beslutning C (2001) 107 af 14. juni 2001.

Det foreslås at reducere antallet af affaldslistes i forordningen fra 3 til 2 for at tilpasse forordningen til OECD-Rådets beslutning C(2001) 107 af 14. juni 2001. OECD-Rådets beslutning omfatter transport af affald til nyttiggørelse og procedurekravene herfor.

Formålet med den foreslåede forordning er at tilpasse den til den nye OECD-beslutning og dermed til Basel-konventionen, idet OECD-beslutningen af 2001 blev udfærdiget med henblik på at tilpasse OECD-listerne til Basel-konventionens lister og dermed opnå en forenkling af lister og procedurer knyttet til disse.

Forenklingen af listerne er sket ved at indføje Basel-konventionens bilag II (affaldskategorier som kræver en særlig undersøgelse) og bilag VIII (farligt affald) i forordningens bilag IV og at indføje Basel-konventionens bilag IX (ikke-farligt affald) i forordningens bilag III.

De gældende lister følger opstillingen i OECD-beslutningen af 1992 og grupperer kategorier af affaldstyper i 3 lister, der følger 3 forskellige procedurer for anmeldelse afhængig af

på hvilken liste affaldet er opført og destinationen for affaldet. Proceduren for affald opført i nuværende bilag II (grøn liste) er kun underlagt kravet om, at det skal ledsages af visse oplysninger. Affald opført i bilag III (gul liste) er underlagt en procedure, der bygger på forudgående anmeldelse og stiltiende samtykke. Affald opført i bilag IV (rød liste) er underlagt en procedure, der bygger på forudgående anmeldelse og skriftligt samtykke.

I forslaget fra Kommissionen foreslås det at sammenfatte bilagene III og IV i ét bilag (bilag IV) og det nuværende bilag II beholdes som bilag III præcis som det er sket i OECD-beslutningen af 2001. Ved denne sammenlægning af listerne i bilag III og IV reduceres antallet af procedurer vedrørende notifikation af affaldsoverførsel fra tre til to, nemlig proceduren vedrørende informationskrav med hensyn til affald der er opført i (foreslået) bilag III og forudgående anmeldelse med skriftligt samtykke for alle andre overførsler – dvs affald bestemt til bortskaffelse og affald opført i (foreslået) bilag IV og bestemt til nyttiggørelse.

På det sidstnævnte punkt er Kommissionens forslag mere restriktivt end OECD-beslutningen idet OECD-beslutningen kun fordrer stiltiende samtykke og mulighed for skriftligt samtykke for bilag IV-affald (sammenlægningen af gul og rød liste). Den lempeligere anmeldeprocedure skyldes primært, at OECD-beslutningen kun omfatter affald bestemt til genanvendelse, hvorimod forordningen både omfatter affald til bortskaffelse og affald bestemt til genanvendelse.

Hovedændringerne i forordningen med hensyn til lister og procedurer som beskrevet ovenfor er i korthed således:

- Antallet af lister og procedurer reduceres fra 3 til 2
- Overførsel af alt affald bestemt til bortskaffelse og overførsel af farligt og mindre farligt affald bestemt til nyttiggørelse bliver nu underlagt et krav om forudgående skriftlig anmeldelse og samtykke. Under den gældende forordning er denne procedure valgfri for medlemsstaterne.

- Overførsel af ikke-farligt (grønt) affald bestemt til nyttiggørelse er ikke omfattet af proceduren med forudgående skriftlig anmeldelse, men er kun underlagt et generelt informationskrav. Som noget nyt skal der dog også indgås en kontrakt mellem den person som tilrettelægger overførslen og modtageren, hvad angår nyttiggørelsen af det overførte affald, og dokumentation af denne kontrakt skal ledsage overførslen.

Øvrige forbedringer og præciseringer

Endvidere indeholder forslaget en række forslag til forbedringer og præciseringer af 93-forordningen. De mest centrale ændringer er angivet nedenfor:

- Anmeldelse fremsendes til afsendelsesmyndighed

Ifølge forslaget skal anmeldelser behandles af de kompetente myndigheder *i afsendelseslandet* i modsætning til det nuværende system, hvor anmelderen må sende anmeldelsen til de kompetente myndigheder i både modtagelandet, transitlandet og afsendelseslandet.

- Fuldstændig anmeldelse - krav til "korrekt anmeldelse" og sikkerhedsstillelse:

Kravene til en "korrekt anmeldelse" er præciseret i forslaget. Herunder er det præciseret, at der skal stilles sikkerhed før overførslen kan påbegyndes.

- Præcisering af 30-dages fristen:

Forslaget indeholder en præcisering af starttidspunktet for 30-dagsfristen, inden for hvilken de kompetente bestemmelses-, anmeldelses, og transitmyndigheder enten giver deres samtykke til den anmelde overførsel eller gør indsigelse mod den.

- Indsigelsesmuligheder:

Det foreslås at tydeliggøre muligheden for at gøre indsigelse mod overførsler med henblik på nyttiggørelse og bortskaffelse for også at tillade indsigelser i de følgende tilfælde:

- For at sikre, at det pågældende affald vil blive behandlet i et anlæg, som er omfattet af direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, men som ikke anvender den bedste tilgængelige teknik som defineret i dette direktivs artikel 9, stk. 4 (når affaldet er bestemt til bortskaffelse, og når det er bestemt til nyttiggørelse).

- For at sikre, at det pågældende affald håndteres i overensstemmelse med de retligt bindende miljøbeskyttelsesstandarder i forbindelse med bortskaffelse eller nyttiggørelse, der er fastlagt i fællesskabslovgivningen (når affaldet er bestemt til bortskaffelse, og når det er bestemt til nyttiggørelse).
- For at sikre, at det pågældende affald håndteres i overensstemmelse med planer for håndtering af affald, der er opstillet i henhold til artikel 7 i direktiv 75/442/EØF med det formål at sikre gennemførelse af retligt bindende nyttiggørelses- og genvindingskrav, der er fastlagt i fællesskabslovgivningen (når affaldet er bestemt til nyttiggørelse).

- Administrative regler vedrørende uenighed over klassifikationsspørgsmål:

Det foreslås at etablere en procedure til behandling af uenighed mellem kompetente myndigheder om klassifikation af en affaldstype som affald, klassifikation og optagelse af affald på en liste samt klassifikation af visse processer som nyttiggørelse og bortskaffelse. Forslaget indfører en klar og præcis procedureregulering om, at den strengeste procedure gælder i tilfælde af uenighed.

- Tilbagebetalingspligt:

Det foreslås at tydeliggøre, at forpligtelsen til at tage affald tilbage – både i tilfælde, hvor overførslen ikke kan gennemføres som planlagt, og i tilfælde, hvor overførslen må betragtes som ulovlig – også gælder for ikke-farligt affald som opført i bilag III (grønt affald) og bestemt til nyttiggørelse.

- Klageadgang:

Anmelderen får mulighed for – inden for en vis tidsfrist – at anmode om den kompetente bestemmelsesmyndigheds begrundelse for, at den nægter at godkende anmeldelsen som udført. En eksplicit og begrundet forklaring giver anmelderen mulighed for at anke en sådan beslutning via administrativ klageadgang eller ved domstolene.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

I overensstemmelse med principperne om subsidiaritet og proportionalitet som fastsat i traktatens artikel 5 kan målsætningerne for den foreslåede foranstaltning, der er at sikre

miljøbeskyttelsen i forbindelse med overførsel af affald, ikke opnås i tilstrækkelig grad af medlemsstaterne og kan derfor på grund af omfang og virkningerne heraf bedre opnås på fællesskabsplan; denne forordning begrænser sig til det minimum, der kræves for at nå disse mål, og den går ikke ud over, hvad der er nødvendigt hertil.

Den foreslåede forordning erstatter Forordning (EØF) nr. 259/93.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forordninger er umiddelbart bindende og skal derfor ikke omsættes til dansk ret. Den nu gældende forordning, Rådets Forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab som ændret ved Rådets Forordning (EF) nr. 120/97 af 20 januar 1997, er medtaget som bilag i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om import og eksport af affald, Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 971 af 19. november 1996 som ændret ved Bekendtgørelse nr. 264 af 3. april 2000. Bekendtgørelsen indeholder administrative bestemmelser, som supplerer bestemmelserne i forordningen.

Den foreslåede forordning vil ikke kræve lovændringer, og kun mindre justeringer af de supplerende administrative bestemmelser i den eksisterende bekendtgørelse om import og eksport af affald.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at få økonomiske konsekvenser for erhvervsliv, forbrugere, amter og kommuner. Forslaget vil medføre en vis merbelastning af staten (Miljøstyrelsen) fordi det indebærer, at anmeldelser skal behandles af den kompetente afsendelsesmyndighed. Dette hænger sammen med, at Miljøstyrelsen i Danmark behandler flere anmeldelse vedrørende eksport af affald end importsager. Endvidere vil en omlægning af Miljøstyrelsens database i forbindelse med gennemførelse af ændringerne medføre en éngangsudgift i størrelsesordenen 75.000 kroner.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU som helhed.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring.